

51η Διδακτική Ενότητα

Η Π Ο Λ Ι Τ Ι Κ Η Ε Ν Ω Σ Η

Διευκρινίσεις, Συμπληρώσεις, Παρατηρήσεις

1. «...με τη δημιουργία κοινών αμυντικών δυνάμεων» (σ. 203)

Η σχετικά συνετή αυτή διατύπωση που εγκρίθηκε στο Μάαστριχτ υποδηλώνει την προσπάθεια που καταβάλλεται από την Ε.Ε. με τη φιλοδοξία της προόδου προς μια πλήρη ένωση, που θα περιλαμβάνει τη στρατηγική και στρατιωτική διάσταση. Πολυάριθμα βέβαια τίθενται τα ερωτήματα σχετικά με τον τρόπο διπλωματικής και στρατιωτικής συνεργασίας, με την οποία δεσμεύονται τα κράτη μέλη της Ένωσης. Απέναντι στην επιτακτική ανάγκη οργάνωσης μιας τάξης συλλογικής ειρήνης και ασφάλειας που θα καλύπτει μίαν ολόκληρη ήπειρο που απειλείται περισσότερο με την αιφνίδια εμφάνιση μικροεθνικισμών παρά από την ιδεολογική αντιπαράθεση, ερώτημα παραμένει κατά πόσο μπορεί να συμβάλει η Ευρωπαϊκή Ένωση στον καθορισμό των κανόνων του παιχνιδιού.

10 ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ PASCAL FONTAINE

2. «...ότι αφορά στην αμυντική πολιτική διεκπεραιώνεται από τη Δυτικοευρωπαϊκή Ένωση» (σ. 204)

Η Δ.Ε.Ε., στην οποία συμμετέχουν δέκα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα οποία έχουν υπογράψει τη Συνθήκη των Βρυξελλών και πέντε παρατηρητές (Δανία, Ιρλανδία, Αυστρία, Φινλανδία, Σουηδία) διαθέτει συνέλευση με 108 μέλη που εδρεύει στο Παρίσι και Συμβούλιο Υπουργών, η γραμματεία του οποίου εδρεύει στις Βρυξέλλες.

Η Δ.Ε.Ε. επικουρεί την Ένωση στη διαμόρφωση πτυχών της ΚΕΠΠΑ που αφορούν στην άμυνα. Ωστόσο το ενδεχόμενο ενσωμάτωσης της Δ.Ε.Ε. στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει ακόμα λυθεί. Η συνθήκη του Άμστερνταμ προβλέπει, χωρίς να ορίζει ημερομηνίες, την ενδεχόμενη διοργάνωση διακυβερνητικής διάσκεψης για να προωθηθεί η χάραξη μιας κοινής αμυντικής πολιτικής. Στο σημείο αυτό πρέπει να αναφερθούν οι επιφυλάξεις των κρατών μελών της Ε.Ε., τα οποία θεωρούν αναγκαία την επιβεβαίωση μιας Ευρωπαϊκής ταυτότητας όσον αφορά την άμυνα αλλά δεν επιθυμούν να αναλάβουν τον κίνδυνο της διάλυσης των σχέσεων αλληλεγγύης που έχουν συναφθεί στο πλαίσιο της Ατλαντικής Συμμαχίας.

Εργασία για το σπίτι

- ♦ Η ελεύθερη διακίνηση των πολιτών στις χώρες μέλη της Ε.Ε. προβλέπει και την ελεύθερη διακίνηση των νέων για σπουδές, επιμόρφωση, επαγγελματική κατάρτιση, ψυχαγωγία. Ομάδα μαθητών θα μπορούσε να συγκεντρώσει και να παρουσιάσει στην τάξη στοιχεία για Ευρωπαϊκά Προγράμματα που αφορούν νέους και χρηματοδοτούνται από την Ε.Ο.Κ. Στοιχεία υπάρχουν στα γραφεία του Ι.Κ.Υ. που διαχειρίζεται τα Ευρωπαϊκά προγράμματα ΣΩΚΡΑΤΗΣ, στο Υφυπουργείο Ν. Γενιάς και στα γραφεία της Ε.Ε. (βλέπε και συνθετικές - δημιουργικές εργασίες του κεφαλαίου).

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Ερωτήσεις του τύπου «σωστό - λάθος»

Αφού διαβάσετε τις παρακάτω προτάσεις να κυκλώσετε το Σ εάν τις θεωρείτε σωστές και το Λ εάν τις θεωρείτε λανθασμένες.

1. Τα κράτη μέλη της Ε.Ε. συμφώνησαν για πρώτη φορά σε θέματα κοινής ασφάλειας και άμυνας της Ε.Ε. στο Άμστερνταμ. Σ Λ
2. Η Ελλάδα δεν έχει επικυρώσει τη σύμβαση του Σέγκεν. Σ Λ
3. Η συνθήκη Σέγκεν προβλέπει κατάργηση όλων των ελέγχων στα κοινά σύνορα. Σ Λ
4. Με την ΚΕΠΠΑ δημιουργήθηκαν κοινές αμυντικές δυνάμεις των κρατών μελών της Ε.Ε. Σ Λ
5. Η Ε.Ε. ως αμυντική συμμαχία διαθέτει κάθε είδους στρατιωτική διάρθρωση. Σ Λ

Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής

Να βάλετε σε κύκλο το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

1. Μέχρι σήμερα η αμυντική πολιτική της Ε.Ε. διεκπεραιώνεται μέσω:
 - α) της Δυτικοευρωπαϊκής Ένωσης (Δ.Ε.Ε.)
 - β) του ΟΗΕ
 - γ) του Οργανισμού Ανασυγκρότησης (Ο.Α.Σ.Ε.)

2. Η ΚΕΠΠΑ προβλέπει για τα κράτη μέλη της Ε.Ε.:
 - α) κοινή εξωτερική πολιτική και άμεση δημιουργία αμυντικών δυνάμεων
 - β) πλήρη μεταφορά θεμάτων εθνικής εξωτερικής πολιτικής και άμυνας στην Ε.Ε.
 - γ) ομοιόμορφη εξωτερική πολιτική και μελλοντική κοινή άμυνα των κρατών μελών της Ε.Ε.

Ερωτήσεις σύντομης απάντησης

Να απαντήσετε συνοπτικά σε καθεμιά από τις παρακάτω ερωτήσεις.

1. *Η κατάργηση όλων των συνοριακών ελέγχων στους αυτοκινητόδρομους και στα αεροδρόμια αποτελεί πλέον συνηθισμένο φαινόμενο για τα πρόσωπα που ταξιδεύουν από τη μία χώρα στην άλλη στο εσωτερικό του «χώρου Schengen». Αυτό ωστόσο έχει επιτευχθεί εκτός του πλαισίου της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, χάρη σε μια πρωτοβουλία της Γερμανίας, της Γαλλίας και των χωρών της Μπενελούξ που κατέληξε το 1990 στη «Σύμβαση του Schengen».*

Πρόγραμμα Ενημέρωσης Ευρωπαίου Πολίτη

 - α) Ποια συνθήκη δημιούργησε αυτό το καθεστώς;
 - β) Ποια αντισταθμιστικά μέτρα λαμβάνονται για την κατάργηση των συνοριακών ελέγχων;
2. ΚΕΠΠΕ, Δ.Ε.Ε.:
 - α) Να καταγράψετε την πλήρη ονομασία των αρκτικόλεξων.
 - β) Να αναφέρετε με συντομία το περιεχόμενο του κάθε θεσμού (10-15 λέξεις για τον καθένα).
3. Με ποιους τρόπους προσπαθεί η Ε.Ε. να εφαρμόσει την ΚΕΠΠΑ;
4. Τι προβλέπει η Συνθήκη του Schengen για τη διακυβερνητική συνεργασία;

Ερωτήσεις ανάπτυξης

Να απαντήσετε σε καθένα από τα παρακάτω θέματα, αφού μελετήσετε το ακόλουθο κείμενο:

Επιπλέον, τίθενται πολυάριθμα ερωτήματα σχετικά με τον τρόπο της διπλωματικής και στρατιωτικής συνεργασίας, με την οποία δεσμεύονται τα κράτη μέλη της Ένωσης. Απέναντι στην επιτακτική ανάγκη οργάνωσης μιας τάξης συλλογικής ειρήνης και ασφάλειας που θα καλύπτει μια ολόκληρη ήπειρο η οποία απειλείται περισσότερο από την αιφνίδια εμφάνιση μικροεθνικισμών παρά από την ιδεολογική αντιπαράθεση, κατά πόσον μπορεί να συμβάλει η Ευρωπαϊκή Ένωση στον καθορισμό των νέων κανόνων του παιχνιδιού;

Πρόγραμμα Ενημέρωσης Ευρωπαίου Πολίτη

Να αναφέρετε:

1. τους τρόπους με τους οποίους επιδιώκεται η πολιτική ένωση της Ευρώπης
2. άλλους οργανισμούς - ενώσεις που εμπλέκονται σε θέματα ευρωπαϊκής άμυνας και ασφάλειας.

